український католицький часопис

МІСІОНАР

РІК ЗАСНУВАННЯ 1897 № 11 (25) * ЛИСТОПАД 1994

Редакція «МІСІОНАРЯ»
З НАГОДИ 25-ліття СВЯЩЕНСТВА СЕРДЕЧНО ВІТАЄ
Впр. о. Василя ЦИМБАЛІСТОГО, ЧСВВ

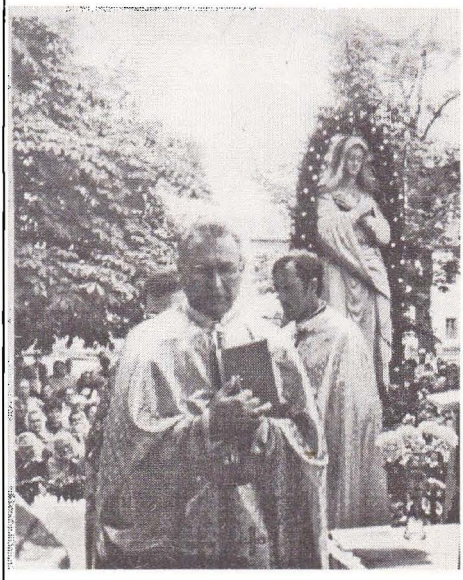

о. Василь Орест Цимбалістий народився в Бразилії (область Санта Катарина, місцевість Ірасема) 15 липня 1941 року. Закінчивши навчання в школі Сестер Служебниць, вступає до семінарії св. Йосипа Отців Василіян у Прудентополі, а згодом - на новіціят. Завершивши філософські та богословські студії, стає ієромонахом.

Працює у Прудентополі, Сан Паулі і знову - в Прудентополі, де стає парохом. Організовує тут суботню школу, де української мови навчається біля 400 дітей. Прудентопільську парохію, що є однією з найбільших у нашій Церкві (16 священиків та 50 дочірніх церков) веде зразково. Крім цього займається економічними справами Василіянської провінції св. Йосипа. Звідси його посилають до Канади. У Торонто стає редактором «Світла» і виконує багатогранну працю місіонера, дає реколекції і сумлінно, самовіддано та жертовно виконує усі доручення. Постійно і жваво цікавиться Україною.

З нагоди срібного ювілею пресвитерства бажаємо ювілярові скарбів благодаті, міцного здоров'я і многих та плідних літ.

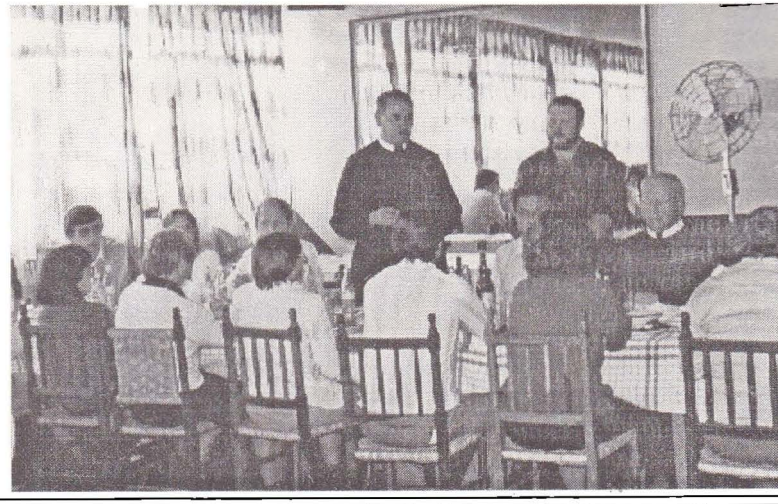

У п'ятдесяті роковини відходу слуги Божого Андрея ШЕПТИЦЬКОГО, ЧСВВ

День першого листопада нагадує нам не лише листопадовий зрив 1918 року, але й іншу, свіжішу дату: 1-ше листопада 1944 року. Того дня згасло життя Слуги Божого Андрея Шептицького, ЧСВВ. Народився він в Прилбичах на Яворівщині. 1888 року вступив до Василіянського чину, 1892 року став священиком, а 1899 року станіславівським єпископом. В січні 1901 року вступає на митрополичий престіл у Львові, де перебуває аж до самої смерті.

У своїм довгім житті Слуга Божий Андрей багато добра чинив, тож варто згадати про головніші його почини. Так, 1897 року, разом з о. Платонідом Філясом засновує жовківський "Місіонар", який одразу ж розходиться десятитисячним тиражем, а згодом стає найчитабельнішим місячником поміж українськими католиками і розповсюджується далеко за межами Галичини.

У вересні 1898 року Слуга Божий Андрей починає обнову старого чернечого правила Отців Студитів на кристинопільській землі чи, радше, на Сокальщині. Нині цей устав розвивається і складається з двох віток: чоловічої та жіночої зі славною унівською лаврою коло Перемишлян. При тій нагоді згадаємо, що Слуга Божий Андрій спроваджує в Україну західний чин Отців Редемптористів, який і донині гарно працює не лише в Канаді та Штатах, але й на українських землях.

Коли вибухла перша світова війна і царські полчища зайняли Галичину, митрополит Андрей залишився зі своїм стадом, але за це заплатив засланням і в'язницею, які тривали до березневої революції в Росії. Повернення з неволі стало великим тріумфом перемоги правди та вірності Церкві.

Митрополит Андрей Шептицький не залишає наших людей ні в Прусії, ні в Боснії, ні в Канаді, ні в Америці. Старається про єпископа в Філадельфії, а пізніше у Вінніпегу. В травні 1922 року приїздить до Бразилії та Аргентини. Досі люди розповідають своїм

нащадкам, як він сповідав та катехизував по всіх оселях нашої діаспори.

Повернувшись до краю, Слуга Божий Андрей дбає про розвиток духовного та культурного життя, а також намагається зарадити біді, в якій опинилася його батьківщина. Не забуває про сиріт та політв'язнів, дбає про школи. Пласт має в нім свого мецената і батька. Коли 1938 року поляки нищили церкви на Холмщині та Підляшші, митрополит Андрей рішуче виступив проти такого насильства. Протестував і пізніше проти вбивання жидів і загалом проти політичних вбивств. Написав задля цього пастирський лист "Не убий".

Вересень 1939 року приносить нове море терпінь для західних областей та журбу Владиці зі Святоюрської гори. Він організовує синоди духовенства та дає спасенні вказівки, як поводитися під атеїстичним режимом. Подібно чинить і за часів німецької окупації. З поверненням більшовиків знову готує народ до вірності Христові та його наслідникові Петрові, бо вже за першої окупації писав папі Пієві XII, що готовий на смерть за віру...

Отож, варто згадати велета зі Святоюрської гори в роковини його смерті та дбати, щоб Господь виніс його на престоли і ми мали живий приклад, як любити Бога понад усе і ближнього свого, як самого себе!

"Місіонар"

Архікатедра св. Юра - пам'ятка архітектури XVIII ст. Будована києво-галицькими митрополитами Атаназієм та Левом Шептицьким.

Впродовж півстоліття (17.I.1901-1.XI.1944) тут жив і служив Богові, Церкві та своєму народові Слуга Божий Андрей Шептицький.

Церква Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії та монастир Чину Найсвятішого Ізбавителя (ОО. Редемптористів), спровадженого в Галичину митрополитом Андреєм Шептицьким на початку XX століття.

ВІД РЕДАКЦІЇ:

НА ІМ'Я ІСУСОВЕ

"Бог його вивищив і дав йому ім'я, що понад усяке ім'я, щоб перед іменем Ісуса всяке коліно приклонилося на небі, на землі й під землею".

(Филип'янам 2, 9-10)

Спостерігається дивне явище серед сектантів, а саме, що вони чіпляються одного вислову з Біблії, як сліпий плота, і поза ним світа Божого не бачать. Останнім часом, зокрема, по останнім соборі з'явилися подібні до них і деякі, назвімо їх "протестанствуючими", католики...

Озирання на інших старе, як світ. Вже у Старому Заповіті жиди, хоч мали правдиве об'явлення і віру в єдиного Бога, та протягом усієї історії озиралися на інші народи та довкілля, і навіть тоді, коли отримали декалог, заповіді від Бога через Мойсея, швидко про це забули і забаглося їм золотого телятка...

У Новім Заповіті християни теж не були кращі від старих євреїв - це між ними з'явилися гностики, які хотіли християнську науку переробити на копито еллінської філософії та раціоналізму. Згодом це робили усі єретичні рухи, яких так багато було в церкві першого півтисячоліття.

У другій половині першого тисячоліття виникає іконоборство. Це теж тенденція християн пристосуватися до понять жидів та мусульман, які не визнають образів та ікон. Нині також простежуються впливи осхіднення та латинізації, тож врешті з'являються "протестанствуючі", які мають не лише голос у церковних колах, але й послух у багатьох легковірних так званих католиків.

Прихована мета "протестанствуючих" - оголити Церкву з традиції і, врешті-решт, з віри. Отакий хитрий план сатани.

А ось і один з доказів, який мені довелося почути у власному довкіллі, мовляв, "до Ісуса підходили" і тому не треба клякати, ідучи до св. Причастя... Маючи хвильку часу, почав я перевіряти цю думку, чи вона є дійсно правдива. Але виходить, що це така правда, як вош кашляє.

Розглядаючи євангельські тексти, знайшов я аж чотири способи наблизитися до Ісуса: впасти ниць перед Ним, впасти до ніг, стати навколішки і поклонитися. Коротко поміркуймо над ними.

Впасти ниць перед Ним

Впасти "ниць" - це чисто наше рідне слово і означає схилитися чолом аж до землі перед величчю Божою. Про це знаходимо такі свідоцтва в євангеліях:

От три царі увійшли до хати і, побачивши Дитятко з Марією, Матір'ю Його, і, впавши ниць, поклонилися Йому. (Матей 2, 11).

Подібного вимагав і спокусник від самого Божого Сина, коли мовив: "Оце все дам тобі, добра світу цього, як упадеш ниць і поклонишся мені". (Матей 4, 6).

Рівно ж як апостоли Петро, Яків та Іван побачили преображенного Христа на Таворі, то впали ниць перед Ним. (Матей 17, 6).

В Оливнім городі, у Гетсиманії сам Ісус упав лицем до землі. (Матей 26, 39).

Прокажений, побачивши Ісуса, припав ниць і почав Його благати уздоровлення. (Лука 5, 12).

Самі духи нечисті, бачивши Його, падали ниць перед Ним та й кричали: "Ти - Син Божий". (Марко 3, 11).

Отож, аж шість доказів знайшли ми, що перед Сином Божим належить схилити голову і чоло та ще й аж до землі!

Впасти до ніг

По преображенні приступив до Ісуса один чоловік і, припавши Йому до ніг, просив Ісуса змилуватися над своїм сином, що був причинний". (Матей 17, 14).

Коли апостол Петро намагався по воді підійти до Ісуса, але злякався і Христос його витягнув та й вони опинилися в човні, то Він і ті, що були з Ним, вклонилися Йому до ніг, кажучи: "Ти істинно Син Божий". (Матей 14, 33).

Коли Господь Ісус пішов у сторони Тиру та Сидону, до нього прийшла хананянка, просячи за свою біснувату дочку, то вклонилась Йому в ноги. (Матей 15, 25).

Слуга, що винен був панові десять тисяч талантів, впав до ніг йому: "Потерпи мені, я все тобі віддам". (Матей 18, 26).

Грішниця Магдалина Ісусові ноги слізьми обмивала і волоссям обтирала їх (Лука 7, 38) - зрозуміло, що мусіла до тих ніг і голову свою, і лице прихилити.

Жінка, що доторкнулася потайки до одежі Господа Ісуса, упала Йому до ніг і розповіла про своє раптове одужання. (Лука 8, 47).

Коли наставник божниці Яїр просив за здоров'я своєї дочки, то упав Йому до ніг, як пишуть Марко (5, 22) і Лука (8, 24).

Жінки-мироносиці прийшли і кинулися воскреслому Ісусові в ноги та поклонилися Йому (Матей 28, 9), а це свідчить, що у великодній час треба припадати навколішки і падати до ніг, бо це зробили, як взірець для нас, самі святі жінки-мироносиці, перші шанувальниці воскреслого Господа. А впасти до ніг, то обов'яково і свої ноги зігнути - приклякнути!

І той біснуватий, що в нім сидів аж легіон бісів, припав Ісусові до ніг. (Лука 8, 24).

Стати навколішки

Сам Ісус Христос в.Оливнім городі, ставши на коліна, почав молитися (Лука 22, 41) - Він сам дав нам приклад, як то перед Богом поводитися!

Коли Ісус вирушив в дорогу, прибіг один, впав перед Ним навколішки і почав питати: "Учителю благий, що мені робити, щоб успадкувати життя вічне?" (Марко 10, 17). Це був отой багатий юнак, що не мав відваги через багатства покинути світ і піти за Христом.

У час чудесного ловлення риби, коли Господь наказав закинути сіті, хоч уночі нічого не зловлено, Петро припав до колін Ісуса. (Лука 5, 8).

Додамо, що падати навколішки перед володарем чи божеством - це давній звичай, відомий у всіх народів. Вояки під час суду над Христом падали перед Ним на коліна і насміхалися над Ним, як це є в Матеяя (27, 20) і в Марка (15, 20). Звичайно, можна перекрутити останній аргумент, мовляв, якраз це і є "латинізація". Та сьогодні оте клячання цілком перестало бути чимось латинським, бо ніхто в них не вклякає до св. Причастя, тож клячання є нині найкращим аргументом, що ми є інші християни - східні чи, пак, українці-католики!

Поклонитися

Це слово часто згадується в Євангеліях.

Так, уздоровлений Господом Ісусом сліпець чи, пак, сліпонароджений, зустрівся потім з Ісусом і увірував, що Він - Син Божий та й йому поклонився. (Іван 9, 38). Прокажений приступив до Ісуса і поклонився Йому, прохаючи уздоровлення. (Матей 8, 2).

Під час спокушування дияволом-сатаною, Христос говорить, що тільки Богові треба поклонятися.

Саме слово "приступити" має на додаток ще й такі епітети: сотник приступив, благаючи (Матей 8, 5); сліпці приступили ще й кричали (Матей 9, 33); а вигнаний злий дух знову намагався приступити до душі з сімома значно гіршими від нього (Матей 12, 43).

Отож, саме слово "приступити" є тільки голим підходом до Христа і немає нічого, пов'язаного з пошаною, яка належить Христові, втаємниченому в Пресвятій Євхаристії.

А тепер повернімося до Павлових слів филип'янам. Апостол народів говорить, що в небі припадають на коліна перед Ісусом чи, навіть, на саме Його ім'я. І тому ми на землі звикаймо, що й тут треба схилятися перед Його іменем, щоб нам не було важко схиляти коліна колись у вічності та в безмежному блаженстві.

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ

Оце, Серце, що так дуже полюбило людей...

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміренням, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії всі свої молитви, справи, слова, думки й терпіння нинішнього дня у випагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників і у всіх намірениях Апостольства Молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяте Серце Ісуса і Марії, спомагайте св. Церкву і Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас.

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники Україні, моліть Бога за нас!

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛИСТОПАД:

Загальне: ЩОБ ГРОМАДСЬКІ ДІЯЧІ СВОЄЮ ГІДНОЮ ПОВЕДІНКОЮ СЛУЖИЛИ ЖЕРТВЕННО ДЛЯ ЗАГАЛЬНОГО ДОБРА. (Поблагословлене Святішим Отцем).

Йдеться тут про людей, що займаються суспільними справами, як от посли, урядовці, голови установ у районах, областях і країнах.

Отака служба - це широке поле до виховання любові до ближніх. І саме того треба тим суспільникам, щоб вони не лише причинилися до дочасного добра свого і загалу, але й заробили собі на небо.

Свого часу таким жертвенним і безкорисливим діячем був Євген Петрушевич, в 1919 році президент західних областей Української

Народної Республіки. Він не шукав дочасної користі і жив дуже скромно та й бідно помер на еміграції. Подібно було і зі Симоном Петлюрою. Коли загинув, то вулична преса насміхалася з нього, що мав латані шкарпетки.

У старім Римі був такий діяч Катон. Його закликали на становище консула від плуга, бо хліборобив. А коли минулася його каденція, то він знову до плуга вернувся. Хоч ми бачили в Латинській Америці таких діячів, що були кандидатами голі-босі, а по тому поробилися капіталістами. Та коли б ще край від їхньої роботи збагатів, то можна їм це простити...

Молімся, щоб були добрі суспільники по Божому дусі та й причинялися направду до загального добра, зокрема, в нашій землі та державі. Вміймо таких вибирати!

Місійне: ЩОБ ПРОПОВІДЬ ЄВАНГЕЛІЇ В АЗІЇ ПРИНЕСЛА БАГАТІ ПЛОДИ.

Азія - величезний континент, але мало в нім християн. Тому наміреннЯ звертає нашу увагу на неї і ми стараймося випросити гідних женців на цю широку ниву.

Там, в Індії є квітучі східні Церкви малабарців і маланкарців і варто, щоб вони взяли в руки провід євангелізації цих многолюдних сторін.

Не бракує в Азії і наших земляків. Інші твердять, що має бути на території Росії до 15 мільйонів українців. Отож, не лише молімся, але пошлімо їм місіонарів, щоб вони і їхні діти могли жити за християнськими началами й стали самі апостолами між іншими азіатами, а проповідь Божої правди щоб принесла рясні плоди.

Наше: ЩОБ КОЖЕН ЧЛЕН АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ БУВ РЕВНИЙ У СПАСІННІ ДУШ.

Завдання членів Апостольства молитви не тільки дбати про власне спасіння та спасіння своєї родини, але й намагатися якнайбільше людей привести до неба і до вічної слави.

А це зроблять при допомозі доброго прикладу та ревної заохоти до правдивого християнського життя інших. І це не є важко, бо ласка Божа діє усюди і навіть найбільші грішники навертаються, якщо ми молимося і постимо та й даємо милостині за їх навернення і витривання в добрі.

Заступник на листопад - Святий Яків, брат Господній (5.XI)

Був споріднений з самим Сином Божим і Марією та й проповідував Царство Боже і вмер за Христову віру та правду в Єрусалимі.

НА СХИЛІ ЛІТ НАБЛИЗИТИСЬ ДО БОГА

На загальній аудієнції 7 вересня 1994 р. Вселенський Архиєрей Іван Павло II пояснив, яке важливе завдання мають у Церкві люди похилого віку.

В сучасному суспільстві, де високо цінується продуктивність, людей похилого віку часто не дооцінюють, вважають тягарем для інших. З огляду на велику кількість літніх людей, які потребують опіки, похилий вік стає щораз більшою проблемою. Розуміючи це, Церква підтримує всі заходи чернечих згуртувань і доброзичливих мирян, щоб таким чином запобігти бракові опіки, а також завжди пригадує всім - і молодим, і дорослим - про обов'язок опікуватися своїми рідними.

Церква добре знає, що чимало людей наближаються до Бога в так званому третьому віці, і якраз тоді їм можна допомогти відмолодіти на дусі, дозріти в своїх роздумах та особистому житті. Набутий протягом років досвід допомагає людям похилого віку зрозуміти обмеженість речей світу та відчути потребу наблизитися до Бога.

З іншого боку Церква пам'ятає, що Біблія людей похилого віку зображає мудрими, розсудливими, добрими порадниками. Так, в книзі Сираха читаємо: "Яка ж то гарна річ для сивини - розсуд, і для старших - знати раду дати! Яка ж то гарна для старих - мудрість, а для поважних - розважність і порада! Вінець старих - великий їхній досвід, і похвальне в них - острах Господній" (25, 4-6).

Євангелії приймають і передають старозавітну заповідь: "Шануй твого батька і матір твою, щоб довголітній ти був на землі" (Вх. 20, 12; Мрк. 7, 9-13). За недотримання цієї заповіді Христос докоряв фарисеям: "Відкидаєте добре ви заповідь Божу, аби зберегти свій переказ". Бо Мойсей наказав: "Хто злорічить на батька чи матір, нехай смертю помре. А ви кажете ... тим-то й не даєте більше змоги зробити щось для батька чи матері" (Мрк. 7, 9-13).

Церква завжди навчала, що треба шанувати батьків своїх, надаючи їм матеріальну допомогу в їхніх потребах. А в наші часи і поготів.

Як сказано в Апостольському Повчанні "Віруючі християни миряни" (ч. 43), "з огляду на те, що сьогодні в багатьох країнах зростає кількість старих людей і знижується пенсійний вік перед людьми похилого віку відкриваються нові можливості продовження апостольської праці, яку вони повинні відважно виконувати, рішуче перемагаючи спокусу ностальгійної втечі до спогадів про минуле, яке більше не повернеться, чи відмови від сучасної діяльності з приводу нових труднощів... Вони повинні щораз ясніше усвідомлювати собі, що їхні завдання в Церкві й суспільстві не закінчуються з віком, а набирають нової форми".

В світлі християнської віри і силою християнської надії люди похилого віку можуть краще відкрити своє покликання і завдання збагачувати Церкву своїми духовними талантами. Даючи свідчення своєї віри, збагаченої тривалим досвідом життя, "вони й на старість плодовиті будуть, будуть ядерні й соковиті, щоб возвістити, що Господь правий" (Пс. 92, 15-16).

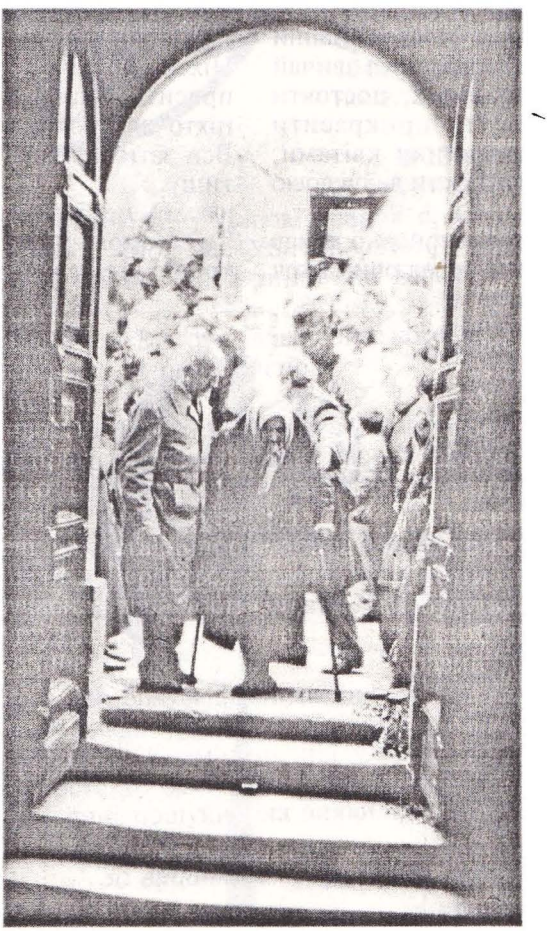

ТИША ВІЧНОСТІ

Холодний вітер осені щороку нагадує нам холодний подих смерті, який заморожує все живе, гасить всі мрії і сподівання, щодня переселяючи сотні тисяч з привітних теплих хат до сирої землі. Шелест пожовклого листя, пронизливий крик відлітаючих журавлів нагадує нам про те, що все минає - смерть відчиняє і зачиняє холодні двері свого страшного дому, звідки вже ніхто і ніколи не повертається... І ось такого похмурого осіннього дня, першого листопада, по всій нашій північній півкулі закріпився звичай іти до могил померлих, постояти над ними в задумі, прикрасити місце вічного спочинку квітами, помолитися і простувати далі своєю дорогою...

Але хто хоч раз серйозно думав про смерть, у кого перед очима хоч на мить з'являлися ті, що колись звалися батьком, матір'ю сином, дочкою, дружиною, приятелем, той мимоволі торкнеться найглибшої таємниці життя... Смерть - загадка, але вона і розв'язка усіх наших важких життєвих проблем. Ми нічого на землі не можемо розгадати і розв'язати до кінця. Мріємо, складаємо плани, вчимося, шукаємо, але приходить невблаганна сила, яка все це перекреслює і говорить: "Не обманюйся, нічого тривалого ти тут не збудуєш, немає тут ні батька, ні матері, ні дружини, ні сина, ні брата, ні приятеля, щоб тебе не покинули, або, щоб ти їх не покинув".

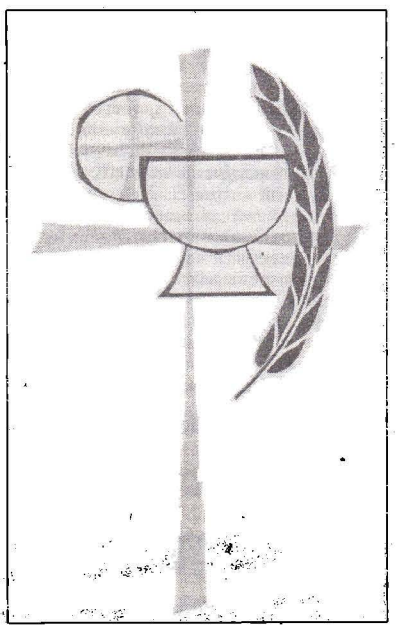

...Але ні, не страшно, а відрадно вдивлятися в країну мертвих. Може промайнуть перед тобою тіні потопаючих від жаху серед хвиль океану, спалених на вогні, конаючих від хвороб, замучених катами, розіп'ятих на хрестах, ридаючих від болю... І ось - суцільна тиша. Все проминуло. Ніхто не плаче і не ридає, ніхто не просить пошанування і допомоги, ніхто не проклинає і не молиться. Все затихло. Все перетворилося в тишу.

О, незбагненна тишо вічності! Ти промовистіша за все на світі. З тобою неможливо сперечатися і тебе неможливо не чути. Ти втягуєш в себе весь дух, всю здатність любити і думати. Ти океан, що не має берегів. Ти світло, в якому немає тіні, і темрява, в яку не проникає жодне світло. Бо ти незбагненна. Ти сам Бог, в якому ми існуємо, рухаємось і живемо", і, зустрічаючи смерть, зустрічаємо безмежне, правдиве життя.

о. Павло МАДЯР, ЧСВВ

УКРАЇНСЬКІ ГЕКАТОМБИ

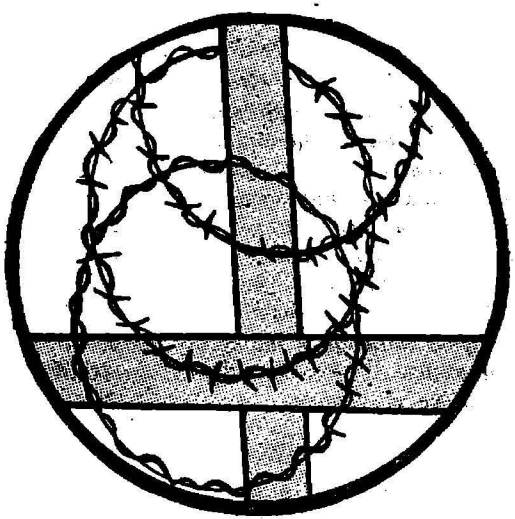

■ Червень 1940 р. Камера ч. 67 замарстинівської тюрми. В кутку стогне священик Чемеринський Ярослав. Тіло чорне від допитів, слабке серце. За день тричі млів. Але взяли ще раз на допит, після якого побитий, ледь живий, почав в камері правити Службу Божу. Горнятко води і тюремний хліб - причастя...

До останніх днів о. Чемеринський перебував у Бригідках, куди його 15 грудня 1940 р. перевезли з Замарстинова. Там і загинув.

■ 22 червня 1941 р. Убитий о. др. Микола Конрад, професор Богословської академії у Львові, парох с. Страдче коло Янова. Повертався від хворої, сповідав. Убитий разом з дяком Володимиром Приймою. Тіла обох знайшли 3 липня в лісі Бірок.

■ 28 червня 1941 р. Від рук більшовицького ката на 58 році життя загинув о. Прокіп Тиса, парох Ременова.

■ Ніхто не вийшов живим з чортківської тюрми. Знайдено 800 трупів, серед них богослов Квасниця Микола і кілька священиків.

В с. Угриню знайдений в житі з відтятою головою о. Ричаківський.

■ В Добромилі всіх ув'язнених замучено жахливим способом. Вдалося розпізнати о. Кобуза з Макової з поламаними руками і відтятим язиком...

Останні відділи відступаючих червоноармійців вбили у Княжполі о. Дутка і п'ятьох селян...

■ В Крем'янці вимордували енкаведисти 1500 українців. Серед них вісім священиків та владику Симона. Очевидці розповідають, що голого владику вели вулицями Крем'янця під ударами прикладів до тюрми. Катували його жорстоко: осмалили бороду, відрізали п'яти, ніс, язик, викололи очі. Триденні пошуки тіла виявилися безуспішними.

За виданням "Українські щоденні вісті", 1941 р.

З ВАКУУМУ БЕЗДУХОВНОСТІ

Людина і Бог... Ця тема така ж давня, як і наша земля. Бо відколи існує свідоме життя на землі, відтоді не припиняється діалог між миттю і вічністю, краплиною і океаном, людиною і Богом.

Куди йти? Кому слугувати? Як жити?.. Ці питання хвилювали мучеників і пророків, учених і філософів, художників і поетів. А відтак усі вони ставали шукачами істини. Були серед них такі, що бачили один шлях до Бога, іншим відкривалося декілька, але перш ніж дозріти, усі вони опановували абетку Святого Письма - десять заповідей Божих.

Про це наша сьогоднішня розмова з канцлером Івано-Франківської греко-католицької єпархії, о.-мітратом Романом Андрієм Кияком, делегатом XVIII Міжнародного Конгресу Родини.

- Отче, відомо, що греко-католицька Церква засуджує діяльність релігійних сект, які відійшли від Вселенської Церкви і по-своєму тлумачать традиційні релігійні догмати. Держава ж ставиться до цих сект значно толерантніше. Чи немає тут антагонізму, і чи не в цьому антагонізмі корінь міжконфесійної ворожнечі?

- Бачите, після падіння комуністичної держави залишився духовний вакуум. Справжнього поняття про Бога, про Церкву, про душу і загробне життя у більшості людей немає. Є вакуум, і цей вакуум намагаються використати сектанти. Але ж то акт своєрідної гордості: людина бере Святе Письмо і на свій лад пояснює його. Вселенська Церква дозволяє і радить читати Святе Письмо, але з коментарем, затвердженим з апробатою Святої Церкви. Крім того, нам в Україні треба згуртованості, єдності, тому десятки сект, які створюються останнім часом, - то не акт демократії, то акт хаосу, неладу та анархії... Пам'ятайте, що людина, котра має твердий релігійний світогляд, в секту не попаде. Зрештою, ми сподіваємося, що з часом сект в Україні не буде, вони не витримають конкуренції з правдивою Церквою. Та й хіба болить їм те, що ми будуємо державу і нам не можна сьогодні розпорошувати свої сили?..

- Отче, в Конституції України вже немає ганебного речення про відділення Церкви від держави. Але моральність нашого народу до краю знищена комунізмом. Погляньте на речові ринки, де щонеділі товчеться стільки молодих людей... Як ви дивитеся на те, щоб з'єднати законом Церкву і школу?

- Поки що такого закону немає і тому багато залежить від конкретних людей... Ті з них, що мають релігійну свідомість, на ринок в неділю не підуть.

- Отче, відомо, що 1994 рік оголошений ООН Міжнародним

Роком Родини. До його відзначення, окрім багатьох громадських організацій, долучилися церковні інституції усього світу. В квітні у Варшаві відбувся XVIII Міжнародний Конгрес Родини, основною темою якого була оборона життя ще ненароджених дітей.

Церквою і наукою вже давно доведено, що душа вселяється в дитину від моменту зачаття в лоні матері. До того ж в повному тексті клятви Гіппократа є такі слова: "Я не дам нікому, хто проситиме, смертельного засобу і не покажу шляху до втілення такого задуму, і так само я не вручу жодній жінці абортивного пессарію..." Напрошується висновок: лікарі або не знають цих слів (що малоймовірно), або свідомо порушують присягу.

- Один Господь Бог може дати людині життя і має право його відібрати. На жаль, цю вічну істину потоптали сьогодні у багатьох країнах світу, зокрема, й у нас, в Україні, де більше домовин, аніж колисок. І це призводить до вимирання української нації вже у вільній державі, яку ми одержали від Божого Провидіння за мільйони мученицьких жертв. Ще в 1924 році митрополит Андрей Шептицький видав окремий пастирський лист під назвою "Не вбивай", де гостро засудив вбивство дитини у лоні матері. "Вже самі обставини, що злочину допускаються рідна мати і батько, що дитина не може боронитися, що, будучи нехрещеною, тратить вічне спасіння - це обставини, що роблять зігнання плоду особливішим родом злочину, який стягає прокляття на всю родину..."

- Але ж часто жінки це роблять несвідомо. Особливо молоді, надто - юні. Багатьох з них штовхають на аборт матеріальні негаразди, невпевненість у завтрашньому дні та й, нерідко, елементарне нерозуміння того, що в кількатижневому зародку може бути жива душа.

- Знаєте, є така притча. До одного лікаря прийшла молода жінка, щоб позбутися ненародженої дитини. А він говорить до неї: "Пані, це вам може пошкодити на здоров'ї. Ми це можемо інакше зробити. Дозвольте, нехай дитина прийде на світ, а тоді принесіть її до мене і ми її обоє ... заріжемо". Жінка, почувши це, образилась і каже: "Що ви таке говорите? Де ж би я вбила рідну дитину?". "Але ж, пані, яка різниця, - відповідає лікар. - Дитина після народження всього на кілька місяців старша. Вбити її одразу по народженні - то такий самий злочин, коли вбити її живу у вашому лоні".

- Отче, Біблія дає нам універсальні знання про людину і закони Божі, але є ці знання і в багатьох давніх езотеричних джерелах. Вони стверджують, що немає випадкових зачать і народжень, і що гріх бумерангом злочину рано чи пізно повертається до того, хто його вчинив. Але, як вчить життя, за гріх дітовбивства розраховуються переважно жінки: хворобами, самотністю, безпліддям - тоді як на чоловіках це, здавалось би, не позначається.

- Пам'ятайте, що на страшному суді Бог запитає кожну матір і кожного батька (як запитував Каїна: "Де брат твій Авель?"): "Негідники? Де ваша дитина?", адже в дитині була жива душа, а це дар незмірно важливіший за всі матеріальні блага.

- Отче, ще одне зло все частіше бумерангом вдаряє в саме серце української родини. Ім'я йому: пияцтво. Східне прислів'я застерігає:

спочатку людина сягає по чарку, потім чарка сягає по чарку, і, нарешті, чарка сягає по людину.

- Тотальне панування алкоголізму не може не турбувати, але найбільше болить те, що спонукою для пиятики у багатьох родинах стають великі християнські свята. Тому священики і свідомі миряни повинні докласти всіх зусиль, щоб усунути з нашого повсякдення це ганебне явище.

- Добрим прикладом для наслідування може стати досвід Українського Товариства Тверезих, яке діяло у нелегкі окупаційні часи і яке Ви, отче, мали мужність очолювати на теренах Івано-Франківської та Чернівецької областей в 1970-1989 роках.

- Положення і Статут цього Товариства опубліковані в газеті "Нова зоря" - часописі Івано-Франківської греко-католицької єпархії, але добре було б, якби такі проблеми вирішувалися на державному рівні, адже пиятика - не просто соціальне зло. Кожен пияк - кандидат на зрадника, бо алкоголь витравляє з людини силу волі, натомість вселяє страх. А боягуз - потенційний зрадник, непридатний для захисту і відбудови держави. Та й згадаймо, врешті-решт, історію. Французький мандрівник та історик Боплан писав: "Козаки відзначаються великою тверезістю під час походів ... коли ж стрінеться між ними п'яний, старшина наказує (йдеться про морські походи) кинути його за борт".

- Іншими словами: "Не пийте, хлопці, проп'єте Січ"?.. Ого-го скільки оковитої випито під акомпанемент цієї популярної пісні - її часто можна почути в ресторанах і пивних барах, але спрацьовує вона не як антиреклама поганого пива, а скоріше навпаки...

- Бачите, торгівля хмільним завжди давала величезні прибутки. Це був один із засобів нечесно розбагатіти, який прийшов до нас зі Сходу. Не всі знають, що першу корчму заснував в Москві цар Іван Грозний. По-татарському її назвали кабаком. За наказами російських царів кабаки поширювалися по всій Росії, а виручка надходила до царської казни. Держава багатіла, а нація вироджувалася. І не так фізично, як духовно.

- Ще одне питання, отче, давно не дає мені спокою. Стосується воно порушення заповіді "Не убий", адже відомо, що Церква благословляє визвольні змагання, а будь-яка війна, в тому числі і визвольна, несе смерть. Крім того, ті масові самогубства воїнів УПА... Часто Ви освячуєте могили героїв-самогубців, в той час як самогубців-мирян Церква категорично не ховає. Чи немає тут парадоксу?

- Бачите, за організацію визвольних змагань відповідає уряд, держава. І такі змагання Церква дійсно благословить. А щодо самогубців... Ми дуже поважаємо наших партизан, на таке геройство мало хто здобудеться, тому молимося за їхні душі...

- А чи самогубство є гріхом прощеним?

- Все в Божих руках. Може, помираючи, в момент конання самогубець збудив у собі надприродний, досконалий жаль, а це заступає сповідь. Церква ж, не ховаючи самогубців-мирян, лише засуджує чин самогубства як такий, що теж є порушенням заповіді "Не убий".

- Отче, ми живемо в такі жахливі часи, коли тисячі людей тільки те й роблять, що перепродують і крадуть, а це масове порушення

двох заповідей Божих: "Не кради" і "Не пожадай ніякого добра, що є ближнього твого".

- Тут багато в чому винні керівники нашої держави - деякі з них, на жаль, ще не стоять на міцному моральному фундаменті.

- Але це не заважає їм присягати на Біблії?

- Якщо у людини мало віри, то за першої нагоди вона згрішить, упаде, не витримає в боротьбі з дияволом. Тому потрібно не лише самовіддано працювати, але й молитися. І я вірю, що при Божій помочі, за нашими молитвами ще за нашого життя становище виправиться. Тож молімося і працюймо на благо України.

Розмову вела
Неоніла СТЕФУРАК

СОБОРНИЙ ПСАЛОМ

Коли зорі нічні протинають стелю
атмосфери і далі - дощів і листя,
й засинає мурашник людський -
пустеля,
де безсмертній душі вже немає місця,
і виходять на кін звіздарі, гульвіси,
сутенери, повії, злодії, вбивці,
що відкуплене тіло, як тісто, місять,
щоб собі наліпити із нього крівці,
і коли вся пітьма вже стає кривава
в підземеллі, де править Великий
Ловчий,
і не "Слава Вкраїні - героям слава!",
а прокляття лунають у лігві вовчім,
і зривається з вуст праординська лайка
замість слова розради або молитви,
і нутрують стихії, протести, страйки,
як предтечі земні неземної битви, -
чи ж Тобі гуртувати полки, Михайле,
і здіймати меча, що цей світ пронизе
і наповнить його полум'яним сяйвом,
як було на початку,
Архистраже?

Н. С.

БЕРЕСТЕЙСЬКІ ЧИТАННЯ

Прес-конференція, яку організували 29 вересня цього року прес-бюро УГКЦ та інститут історії Церкви(ІІЦ), була презентацією майбутніх Берестейських читань. Пан Борис Гудзяк, директор інституту, коротко розповів про діяльність цього наукового закладу. Зокрема, ІІЦ не фінансується з боку держави та церковних організацій, основним завданням ставить відродження церковної історичної науки на найвищому інтелектуальному рівні. Співпрацюючи з багатьма історичними інститутами України і Заходу, цей історичний інститут займається дослідженням протягом двох останніх років підпілля УГКЦ. Це дослідження спирається і на методологію усної історії. Заступник директора ІІЦ п. Олег Турій поінформував про 18 одноденних Берестейських читань, які проходитимуть у трьох різних містах України протягом 1994-1996 рр. Одне із завдань цього заходу - дати наукове, безстороннє, не конфесійне осмислення унійних процесів XVI-XVII ст., враховуючи підбір доповідачів, дискутантів та керівників.

У Львівському театрі опери та балету ім. Ів. Франка 30 вересня цього року розпочалося відкриття першого Берестейського читання. У концертній програмі брали участь Львівський камерний оркестр вищого державного музичного інституту ім. М. Лисенка під керівництвом Артура Микитки, модерн-балет "Акверіас" під керівництвом Оксани Лань, група "Піккардійська Терція". З промовою до присутніх звернувся архимандрит Любомир Гузар. "Ранні десятиліття XVII ст. та сорокові роки нашого ст. - це, може, золотий вік наших спроб і зусиль знайти дорогу від серця до серця", - висловив власні міркування щодо Берестейської події архимандрит. Ось якими словами він завершив свою промову: "Дай Боже, щоб оте наукове діло, яке сьогодні починаємо, було милозвучним акордом у величавій симфонії сердець нашої церковної і народної єдності!"

Перші Берестейські читання проходили 1 жовтня в актовому залі Львівського університету ім. Ів. Франка. Одночасно потрібно зазначити, що кожне з шести читань відбуватимуться у Львові та Києві. У шістьох інших містах (серед них і польське - Перемишль) відбудеться тільки одне тематичне засідання. У Львові на першому засіданні головував Ярослав Дашкевич з Львівського інституту археографії, а дискутантами були Ярослав Ісаєвич з інституту українознавства та Франк Сисин, науковець з Канади. Доповіді мали науковий характер, а визначені теми були синтетичними та проблемними.

Перший доповідач Вітторіо Пері з Ватиканської бібліотеки виступив з темою "Рим і питання унії в XVI ст.". Проф. Перрі вважає, що Берестейська унія не була поєднанням двох Церков. Наступний доповідач проф. Дмітрієв з Московського держуніверситету, висвітлюючи тему "Концепції унії в церковних і державних колах Речі Посполитої

кінця XVI ст.", зазначив, що ініціатива об'єднання з Апостольською столицею виникла в першу чергу в середовищі українських православних ієрархів та мирян. "Унія показала нам універсальне поєднання двох зовсім різних релігійно-ментальних традицій", - так характеризує подію в Бересті доповідач з Москви. Борис Гудзяк з ПІЦ, охопивши період 1590-1596 рр., проаналізував стан справ у Київській ієрархії, розповів про деякі аспекти Берестейських соборів та про саме укладення унії. Сестра Софія Сеник з Риму окреслила діяльність двох митрополитів тієї доби - Іпатія Потія та Велямина Рутського.

Дай Боже, щоб праця Берестейських читань відкривала перед нами цілісну картину про Берестейське поєднання, що було переломною подією в історії України та в історії східнослов'янського християнства. Це допоможе також відкинути зайві емоції у міжконфесійних непорозуміннях та дізнатися про історичну правду.

Ігор СКЛЕНАР

* * *

В Золочеві, в приміщеннях монастиря Отців Василіян відкрилася богословсько-філософська семінарія ім. Велямина Рутського. У ній навчається понад двадцять семінаристів.

Ректором новоствореного духовного закладу назначено отця-доктора Діонізія Ляховича, а допомагати йому готувати молодих душпастирів будуть отці-професори Матей Гаврилів і Тарас Олійник.

* * *

До монастиря Отців Редемптористів Львівської провінції УГКЦ приїхав владика-емерит Максим Германюк. Протягом п'яти місяців владика викладатиме Святе Письмо для монахів Чину Найсвятішого Ізбавителя, а також проведе реколекційні науки для духовенства Тернопільської та Коломийський-Чернівецької єпархій.

* * *

Івано-Франківське телерадіооб'єднання з допомогою науковців області підготувало цикл радіопередач, присвячених 50-літтю від дня смерті митрополита Андрея Шептицького.

* * *

В Українському фонді культури відбулося відкриття виставки образотворчого мистецтва Йосипа Терелі, оборонця УГКЦ, політв'язня, а нині місіонера, який мешкає в Канаді.

* * *

В музеї етнографії та художнього промислу у Львові відкрилася персональна виставка львівської художниці Оксани Романів - іконопис на склі. На виставці представлено біля 80 робіт, в яких старі біблійні сюжети поєднуються із сучасним сприйняттям релігійних догматів.

Агенція Релігійної інформації,
жовтень 1994 р.

ВІД БОГА - І ДО БОГА

Якщо ми хочемо зорієнтуватися в цьому великому світі, де щодня відбувається так багато всіляких справ, де завжди працюють, плачуть, сміються, народжуються і вмирають, моляться і грішать, воюють і миряться, де щодня знову можемо захоплюватися дивами неба і землі, вкотре дізнаватися про людські страждання і людські радощі, мусимо поставити питання: де вісь того всього? Звідки все вийшло і куди повертається? Де джерело і мета всього існуючого?

Бо якщо все лише випадкове, якщо ми живемо лише у якомусь безглуздому просторі, де всі істоти притягаються і відштовхуються, мов сліпі атоми в якомусь вакуумі, якщо наша любов і наші страждання не мають жодного змісту, тоді цей світ справді щось дуже безглузде і не вартує того, аби за нього боротися і страждати, а наша надія - найбільший обман, що ж до любові - то вона не вартує того, аби про неї згадувати. Бо все має потонути у мороці відчаю, беззмістовності і безцільності. Тобто, якщо немає Бога, тоді всі інші наші добрі слова, як от: мир, любов, радість, перемога над злом і страждання, повинні зникнути з нашого словника.

Але Бог - це не тільки слово, це дійсність, це атмосфера, в якій "ми існуємо, рухаємось і живемо". Без Нього ніщо не зрозуміле. Незрозуміло, як ми одного дня могли з'явитися на світ, незрозуміло, чому стільки з нами, такими немічними і слабкими, клопоталася наша мати і чому стільки мав натерпітися, поки вивів нас в люди, наш батько, звідки на небі сонце, що мільйони років світить на цю грішну землю, звідки так багато різноманітних рослин і тварин, і чому людство ще не втратило бажання жити, хоч так багато горя випало на його долю.

Бога шукали завжди і всі в усьому світі і нове заперечення Бога викликало лише нове пробудження віри. Зруйновані храми завжди піднімалися вгору з новою красою, а ті, хто постраждав за Бога, завжди причислялися до найцінніших, найдорожчих людей історії.

Загалом у людському житті проти Бога борються три сили: похіть очей, похіть тіла і людська гордість - як зазначає євангеліст Іван. Багатство, розкоші і слава заперечують послух Богові, бо завжди шукають лише цього світу, дочасного життя, замикаються у шкарлущі чисто земного існування. Хто хоче багатіти за будь-яку ціну, той мусить кривдити своїх ближніх, обмежуючи їх, щоб йому перепало більше. Хто хоче розкошувати, той мусить знищувати тіло, користуючись ним не так, як велить розум і моральний закон, а хто хоче мати владу над іншими, не рахуючись з інтересами і волею більшості людей, той мусить вдаватися до обману, брехні і насильства.

Але якщо до Бога направити ті сили, які забезпечують людське прожиття (матеріальні блага), продовження людського роду (сім'я) і організацію суспільного життя (Церква, держава), тоді за усім цим відчується великий лад і зродиться почуття, що Бог завжди з нами і що "тим, котрі люблять

Бога, все виходить на добро". Як важливо знати і пам'ятати, від кого ми вийшли, пам'ятати про джерело нашого життя. Але ще важливіше знати, куди направляються кроки нашого життя. Чи до тієї великої мети, того пристановища, де сповняться всі прагнення нашої душі. Лише так зможемо зрозуміти всі оті поклики, солодкі та гіркі, які кличуть нас Бога любити, Богові служити, щоб по смерті бути спасенними! Все те гарне, що родиться у нашій душі при спогляданні краси неба і землі, чару співу і музики, глибини і неповторності поезії, малярства, релігійних обрядів, що підносять душу, як (з іншого боку) все те, що так часто нас тривожить, чужі і наші хвороби, болі і страждання, тягар засух, повеней, блискавиць, громів, що стрясають усім нашим єством, смерть наших рідних - все те говорить лише одне: цей світ дочасний, хто хоче з ним пов'язати назавжди своє щастя, будує свій дім на морських хвилях.

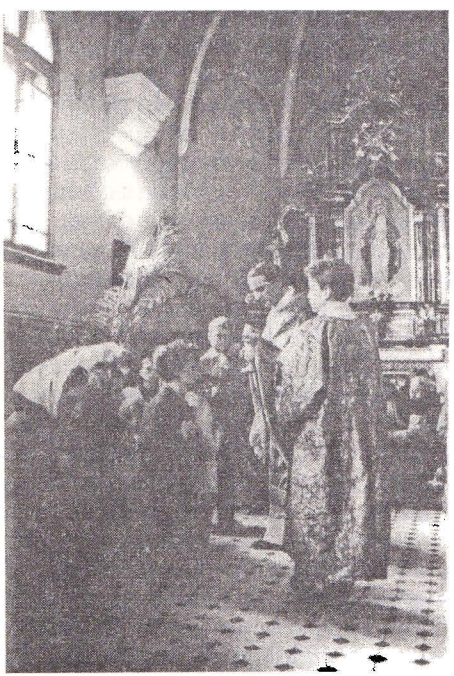

До нас промовляє все, лише, щоб ми могли чути і розуміти: час є твоїм човном, але не твоїм домом. Чоловіче, будь готовий на все в кожній хвилині свого життя! Господь мудро створив все так, щоб нагадувати тобі, що Він і великий, і гарний, і мудрий, і добрий, отож, гідний всілякої любові, але, якщо ти вагаєшся Його визнати, тебе зустріне горе з повним крахом усіх твоїх ідей, усіх твоїх праць, усіх твоїх змагань до щастя. "Без мене не можете нічого", "хто зі мною не збирає, той розсипає". Ще і тоді, коли хтось слухає Його слова, але не виконує їх, "будує свій дім на піску", а "вдарять бурі, прийдуть води і завалять той дім, і буде велика руїна того дому" (Мт. 7, 27).

І чи є щось важливіше у нашому житті, як пам'ятати і постійно пригадувати цю велику істину: все від Бога і все для Бога. Наші взаємолюдські, національні, релігійні, політичні та інші стосунки будуть впорядковуватися лише в тій мірі, як ми будемо керуватися цим орієнтиром: все від Бога. І наше сонце, і наше повітря, і наш хліб, і люди, що нас оточують. Тому приймаймо їх як дар Божий і ставмося до них з вдячністю, шанобливо, адже наше майбутнє залежить від того, чи ми чимось не зловживали, чи ми не марнували Божі дари, а між них найцінніші: час, який вже ніколи не повернеться, розум, яким ми завжди повинні керуватися, совість, якою ми повинні перевіряти всі свої вчинки.

Пам'ятаймо, що найголовніше завдання усього нашого життя: ніколи не забувати про Бога.

о. Павло МАДЯР, ЧСВВ

ВІДНАЙДЕННЯ МОЩІВ СВ. СВЯЩЕННОМУЧЕНИКА ЙОСАФАТА

Святий священномученик Йосафат родом із Володимира-Волинського вступив 24-літнім юнаком в 1604 р. до монастиря у Вільні на Литві, де відзначався великою побожністю і виявив знання, потрібні, щоб бути священиком. П'ять років пізніше, на 30-му році життя прийняв від Митрополита Іпатія Потія рукоположення на священика. Від того часу проводив широку апостольську працю в поширенні католицької віри, приєднуванням до неї православних. Ту його ревну працю бачили митрополит Іпатій Потій і його наступник, Йосиф Велямин Рутський, який висвятив Йосафата на Архиєпископа Полоцького 17.XI.1617р. На єпископському престолі св. Йосафат не засідав для почесті, а для праці. Він зрозумів, що тепер відповідає за тисячі душ. Не гаяв часу ні вдень ні вночі, працею і молитвою старався одних навчити і утвердити в католицькій вірі, а інших - приєднати.

Противники Божої правди не спали теж. Якщо Йосафат ішов до них з сердечною любов'ю, то вони до нього - з безсердечною ненавистю. За прикладом христовбивців, бачачи свою безсилість перед Йосафатом, вирішили його позбутися. 12.XI.1623 р. здійснили роботу Каїна. Жорстоко замучили святого пастиря.

Його нетлінні мощі лежали в церкві св. Софії в Полоцьку майже 90 років. Коли ж на початку 18 століття у цих краях вирувала війна, наближалось військо російське з царем Петром, була небезпека, що ці дорогоцінні мощі могли б бути збезчещені або й зовсім знищені. Тоді ці мощі були перевезені в безпечне місце до Білої на Підляшші. Побоювання були не безпідставні. Цар Петро був жорстокий і безоглядний, вішав і сам відрубував голови своїм противникам і непротивникам. Бо яку проти нього вели боротьбу полоцькі василіяни, яких він своєю шпагою поколов на смерть?

У Білій Підляській мощі св. Йосафата були поміщені в домовині на головнім престолі. Всі могли бачити ці дорогоцінні мощі, які лежали, мов живі, мов би ліг єпископ на відпочинок. Він не заснув, він спав сном вічним. До нього приходили вірні греко-католики і римо-католики поклонятися йому, просити його заступництва перед Богом, його помочі в недолі, нещасті та в усякій потребі.

Лежали там спокійно, поки Москва не знайшла христо-продавців, що за царські гроші побігли з Галичини на Холмщину погребати Унію, тобто, Греко-Католицьку Церкву. Два роки перед тим, як погребли Унію (1875 р.), погребли насамперед мощі св. Йосафата. Робив це священик Ливчак. Ніхто не знав, куди ділись святі мощі. Він людям говорив, що москалі вивезли їх до Росії.

Тимчасом вони лежали в підземеллях церкви в Білій.

Випадок, чи дороги Божого провидіння.

1914р. Почалася перша світова війна. Федір Заяць, учитель з Ожидова був покликаний в армію. Над Галичиною прокотилася російська армія аж до Карпат і, розбита, верталася назад під тиском австро-німецької армії. Австрійські частини, в яких служив Федір, пішли на північ аж до Баранович. Там він дістав наказ, що переводиться до запасного 80 п.п., що стояв на Мадярщині. Транспорту не було. Треба було пройти пішки від Баранович до Любліна. По дорозі він і його товариші: поляк Жигмонд Слівінський, управитель школи в Стоянові, та жид Кагане, адвокат зі Львова, 3 чи 4-го вересня під ніч дісталися до Білої Підляської. Урядового нічлігу не було. Шукали собі самі. В місті не було де ночувати, бо було переповнене військом. Вони зайшли на передмістя над річкою, що впадала до ставу. Перейшли через міст і звернули наліво вулицею понад ставом. Далі оповідає вже сам п.Федір Заяць: "Ми зайшли на одне подвір'я. Біля хати двоє стареньких людей: Еміліян Радомінський і його жінка. Ми попросились на нічліг і щоб жінка зварила нам картоплі. Витягнули м'ясні консерви і пляшку рому та разом з господарями засіли до столу. Як Радомінський довідався, що ми з Галичини, то сказав, що він був уніятом, але москалі змусили його перейти на православ'я. Як попив рому, то розв'язався йому язик, і сказав: "Я знаю, де сховані мощі св. Йосафата. Я бачив їх і пам'ятаю. Святий Йосафат лежав в скляній домовині, вистеленій червоним оксамитом і виглядав, наче б спав. На голові в нього була єпископська корона, біля нього єпископська палиця, закручена на горішнім кінці. Труна стояла на престолі. Було її видно здалека. Тоді в церкві були монахи василіяни. Їх москалі дуже не любили. Одного дня казали їм забиратися. Прийшов натомість піп, казали, що з Галіції. Було чути по бесіді, що він не наш. Одного дня він сказав, що буде робити ремонт в церкві, і щоб домовина не припадала порохами, треба її перенести до захристії. Люди думали, що він каже правду. Він вже замовив мулярів, бо мали якусь стіну переробляти, слюсаря, щоб відкрутив труби, які закріплювали домовину. Слюсар вже повідкручував труби, батюшка сказав людям: "Беріть і перенесіть до захристії". Але людям хтось сказав: "То підступ". Люди відповіли йому:

"Ми їх тут не ставили і не будемо їх рухати, будете мати гріх, як станеться що з домовиною"."А що має статися?" - кажуть йому: "Накрити добре, та й нехай стоїть". "Як ви такі лукаві, - каже піп, - то йдіть собі. Я хотів добре зробити. Мулярі, ану ставайте до роботи". Люди дивились, дивувались і розійшлися. Мій батько був мулярем. Другого дня сказав жінці: "Іду на роботу. На обід не прийду. Нєх Мілько принесе мені до церкви". Прийшло полудне, мама налагодили, що було дома, і я поніс. Тато їв, а я поліз на хори, бо любив звідти дивитися на церкву, на святі мощі. Тільки тато скінчили їсти, як до церкви зайшли солдати з батюшкою. В захристії батюшка наказав пробити в долівці широку діру, бо хотів там зробити сходи до льоху, а тепер сказав до солдатів: "Рєбята, заберіть цю труну і занесіть до льоху". Вони так і зробили, та пішли. Тоді ж сказав до мулярів: "Беріть засипте ту діру і замуруйте". Я дивлюся на те та й тремчу. Причаївся, щоб ніхто не довідався, що я на хорах. Як вже ні батюшки, ні солдатів не стало, я за глечик і додому, геть перестражений. Мама мене не пізнає: "Що тобі, Мілю?" А мені як замурувало. Язиком не рушу. Як трохи віддихнувся, розказав мамі все, що бачив. Мама мало не впали, поблідли і кажуть: "Дитино, нікому про те не кажи, бо біда нам буде". Ввечері приходять тато, і зразу до мене: "Ти бачив? Ти чув? Нікому ні слова". Батюшка сказав, що, якби хоч слово пікнули, нас чекає Сибір і каторга. Між людьми розійшлась вістка, що москалі вивезли їх до Москви. А я нікому ні слова, але на душі, наче камінь лежить. З тим каменем не хотів би вмирати. Тепер легше на душі. На Сибір, на каторгу не повезуть. Вони вже далеко. Але навіть вернулися якби, то хто там буде знати, про що ми з австріяками говорили. Я вас прошу, як будете в Галичині, скажіть там своїм ксьондзам, нехай приїдуть, я їм розкажу все".

Рано вибираємось в дорогу. Записали собі адресу Радомінського і пішли. Мене цікавило піти хоч на хвилину подивитись на церкву, де лежали ці нетлінні мощі. Приховані від очей людських, але вони там є. Тепер я бачу, що моя відправа в запасний полк, що не було транспорту, що не було в місті де переночувати, все це не був випадок, але дорога Божого провидіння, щоб виявити людям, де лежать мощі святого, замордованого за те, що хотів, щоб усі були одно, та до тієї єдності приводив багатьох. Моїм завданням було організувати в Бродах рекрутів. Дорога ішла через Львів. Я вступив до св. Юра і зайшов до консисторії. Там я застав о. Чаплинського й розповів йому, що в Білій є чоловік, який був свідком, як ховали від людей мощі св. Йосафата. О. Чаплинський відіслав мене з тим до Отців Василіян на Жовківській. Там розповів усе. Дав адресу до Радомінського і тим закінчив свою місію.

За те св. Йосафат мав завжди моє життя в своїй опіці.

Після першої світової війни, 1923р., в журналі "Богословія" була видрукована стаття Преосв. Боцяна, в якій написано, що о. Чаплинський повідомив Отців Василіян про мощі св. Йосафата. Це помилка. Мушу виправити цю помилку. Повідомляв я сам. А що по них їздив о. Демчук, ЧСВВ, і перевіз їх до Відня, то це відповідає дійсності.

В 1924р. за посередництвом

о. ректора Теодозія Галущинського я дістав від Преосвященного Митрополита Андрея Шептицького частинку мощів св. Йосафата з відповідною грамотою, щоб переховувати їх від роду в рід.

В моїм житті було багато чудесних випадків, які приписую опіці св. Йосафата.

1941р. Початок німецько-совітської війни. Я тоді жив на вулиці Глинянській. О 13-ій годині ми сіли до столу. А тут наліт. Всі - до пивниці. Сильний гуркіт і струс будинком. Я вибіг з пивниці. Веранда розсипалася в друзки, а килим, на якому були мощі св. Йосафата, неушкоджений.

1 липня увійшли німці і почалась ловля жидів. Німець забіг на наше подвір'я. Жінка була в кухні. Німець думав, що це жидівка, вистрілив в неї, але вона схилилася і зосталась жива. Німець спитав у сусідів, що це за хата. Йому сказали, що українська. Тоді німець сказав до жінки: "Маєте щастя!"

Правдивість того, можуть підтвердити.

В травні 1944р. в нашій хаті німець вчив другого, як користуватися фаустпатроном. Почувся вибух. Якась рурка вилетіла з патрона і вбилась в підлогу біля ноги моєї дочки. Їй не сталось нічого.

13 липня союзні літаки бомбили Золочів кількома хвилями нальотів. Місто горіло, розсипалися будинки, наш зостався неушкоджений.

Вже в часі втечі перед фронтом над Вислоком їхали ми вантажівкою, був дощ, слизька дорога під гору. Машина сповзла з дороги і пішла під укіс з дев'ятьма людьми. Я попав під машину, обидві ноги придавив борт. Прийшли люди на поміч і звільнили. Ноги цілі. Я мав коло себе в кишені мощі св. Йосафата. Чи це не опіка святого?

Випадок чи дороги Божого провидіння?

о. Дам'ян БОГУН, ЧСВВ

МОЛИТВА ЗА ЄДНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ

Божественний Учителю, Ти, що встановив одну лише Церкву, освятив її і молився до свого Отця за своїх учнів і за тих, які вірують завдяки їхньому слову, "щоб усі були одно, як Ти, Отче, в мені, а я в Тобі", покірно молимось Тобі й уклінно просимо, щоб вся українська Церква об'єдналася в істині й любові, та спізнала, що Ти є "дорогою, правдою і життям".

Також благаємо Тебе, о Господи, щоб вся наша Церква і весь український народ були досконалі в єдності під проводом Намісника Христового і пастиря Вселенської Церкви, та, щоб якнайшвидше здійснилося велике бажання Твого Пресвятого Серця, "щоб було одне стадо і один пастир".

Маріє, Мати всіх християн, з'єднай всі народи в Церкві Твого Сина і нашого Спасителя Ісуса Христа. Амінь.

Радіо Ватикан: Нещодавно в сицілійському містечку Еріче відбувся міжнародний науковий семінар, в якому вчені всього світу розглядали такі актуальні проблеми, як контрабанда ядерних матеріалів, зокрема, плутонію, створення автоматичних систем оборони і як запобігти аваріям, що загрожують кліматичному та навколишньому середовищу.

За словами італійського професора Антонія Дзікікі, семінар базувався на темі, котра дорога Святішому Отцеві, Іванові Павлові II, а саме: не відповідати насильством на насильство. "Отже, - сказав професор Дзікікі, - ми працювали за цією вказівкою, висуваючи конкретні проекти, як ось: "Система оборони життя", що дозволяє відповісти на насилля не насиллям, але роззброюючи тих, хто застосовує зброю, а це стосується всієї так званої стандартної зброї. Інший конкретний проект стосувався контрабанди плутонієм, якого у світі зараз нагромаджено коло 80 тисяч тонн - треба, отже, над ним встановити контроль. Справді, це один із пріорітетів". Крім того, за словами професора, плутоній можна використати для продукції дешевої енергії для цивільного вжитку. А якщо ще можна би створити повністю автоматизовані атомні електростанції, без втручання людини, але користуючись тільки апаратурою, то безпека була б тотальна. "Бо, - зазначив італійський вчений, - катастрофічні аварії АЕС не залежали від апаратури, але від людської помилки".

Заключним гаслом конференції було: "Трудитися для науки - означає трудитися для добра всього людства".

Радіо Ватікан: За рішенням чилійських єпископів новий "Катехизм католицької Церкви" в іспанському перекладі безкоштовно розповсюджується у вигляді 13 додаткових недільних випусків газети "Ля Терсера". В газетних кіосках вже знаходиться четвертий випуск цього видання, яке доповнене словником церковних термінів, що допомагає кращому зрозумінню тексту "Катехизму". Увесь тираж оплачує об'єднання чилійських видавців. Катехизм у вигляді щотижневих безкоштовних брошур - це дуже схвальна ініціатива, яка дозволяє широко розповсюдити вчення католицької Церкви, зокрема, серед убогих, які не можуть придбати книжку.

Радіо Ватикан: Нещодавно єпископ італійського міста Ліворно, Альберто Блонді, що є президентом Всесвітньої Біблійної Федерації, повернувся з подорожі до В'єтнаму, Малайзії та Мексики. В інтерв'ю для Радіо Ватикану він поділився своїми враженнями, зокрема, висловивши радість з приводу збільшення поширення Біблії та поглиблення вивчення Святого Письма.

У В'єтнамі, наприклад, біблійні теми представляють у вигляді театральних п'єс, а видання Біблії сучасною мовою розійшлось так швидко, що вже готуються інші тиражі різних форматів. Під час богослужень в'єтнамські церкви настільки переповнені віруючими, що більшість з них, переважно молодь, збираються перед церквою, заповнюючи вулиці чи площі, і з великим набожним зосередженням беруть участь у відправі, яка передається з церкви через гучномовці.

У Малайзії, як зрештою в інших країнах Азії, католики становлять невелику меншість, однак, єпископська Біблійна комісія сприяє численним ініціативам, які спрямовані на поширення Святого Письма на островах Південно-Східної Азії.

МІСІЙНІ ДНІ В СЕЛІ ГОДОВІ НА ЗБОРІВЩИНІ

Наприкінці цьогорічного серпня відбулася свята місія в селі Годові на Зборівщині. Проводив її о. Михайло Лучків, ЧСВВ. Допомагали йому два ченці, брати Терентій та Натанаїл. Особливу увагу звернено на сповідь та св. Причастя - під час місії біля тисячі душ прийняли ці Святі Тайни.

З нагоди національного Дня незалежності була відправа на могилі січових стрільців та концерт, що його дали школярі під керівництвом своїх вихователів. Був і день зустрічі з хворими, з молодими матерями, молоддю. На закінчення місії прийшли і миряни довколишніх сіл з проце-сіями. Були люди з Тернополя, зі Львова і навіть зі східних областей України.

НА СВІТЛИНАХ:

- *Церква в селі Годові під час святої місії;*
- *Похід з місійним хрестом по селі;*
- *Посвячення місійного хреста.*

Реколекційні дні в катехитичному інституті

В Івано-Франківську діє дуже потрібна установа - катехитичний інститут. Служить він для вишколу катехиток, які щороку мають свої реколекції. Давали їх у минулому отці Августин Діткун та Діонісій Ляхович, василіяни з Бразилії. Цього року, а саме 13, 14, 15 і 16-го вересня давав ці духовні вправи о. Василь Зінько, ЧСВВ.

У Церківні

Закінчивши реколекції в інституті катехиток, о. Василь Зінько, ЧСВВ, їде до Церківні і ввечері 16 вересня править Службу Божу в помешкані о. пароха Йосафата Лесіва, в каплиці, де о. Йосафат правив ще за часів підпілля. Вранці наступного дня - співана Служба Божа в церкві св. Параскеви. Згодом - проповідь та хрестини.

У Станківцях

Станківці - бойківське село неподалік Гошева. 18 вересня з нагоди св. місії в Церківні тут теж відбулася своєрідна місійка у старовинній дерев'яній церкві св. Михаїла, що дочірня церкві, де править о. Йосафат Лесів.

Станківці дали п'ять дівчат на службу Богові в згромадженні Пресвятої Родини і кілька хлопців - до семінарії. А сама Церківня дала на службу Богові дев'ять дівчат.

Тиждень у Погоні

З 25 вересня по 2 жовтня відбувалися місійні дні у Погоні на Івано-Франківщині. Заходами Отців Василіян та парафіян сюди перевезено з Гуцульщини стару церкву. Вона стоїть на пагорбі біля цвинтаря, а внизу - монастир, біля нього лікарня і притулок для інвалідів. Місії в неділю на Чесного Хреста відбувалися цілий день, а в інші дні - лише ввечері, бо більшість парафіян Погоні працюють в Івано-Франківську.

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ

У Павлові на Тернопільщині

Остання місія в цьому селі була ще 1938 року. По п'ятдесяти шести роках з 24 по 31 липня відбулася свята місія в Павлові. Впр. о. Михайло Лучків, ЧСВВ з місцевим о. парохом Ярославом відправили св. Літургію, яка стала початком місійного тижня. Під час місії отцям допомагали брати Натанаїл Гарасим і Терентій Довганюк, василіяни-ченці.

ЧУДЕСНЕ ЗЦІЛЕННЯ

Я, Бородайко Олена Федорівна, жителька селища Кути Косівського району Івано-Франківської області, розповідаю подію свого чудесного зцілення Матінкою Божою, яке сталося 17 липня 1994 року в селі Зарваниця Тернопільської області.

Перед від'їздом до чудотворного місця я вклякла помолитися вдома біля фігурки "Містична роза", щоб Вона допомогла нам в дорозі. Коли я молилася, то у видінні бачила, як Пречиста Діва Марія у сяйві надзвичайної краси благословила мене своєю правою рукою.

Я відчула, що це благословення принесе велику користь для моєї душі і тіла.

Був сонячний, спекотний день.

Ми: Бородайко Ігор, Бойчук Іван, Орищук Юстина, Попенюк Марія і я прибули машиною на окраїну села Зарваниця.

Міліція ближче нам не дозволила під'їхати, бо перед нами була велика кількість автобусів і машин. Але ж я інвалід І-ї групи, вже більше як півроку не могла ходити, каліка на ноги. На групі уже вісім років. Тож змушені були мене нести на руках до чудотворного джерела спочатку мій чоловік та Іван Бойчук, а потім зовсім незнайомі люди через все село.

Людей з'їхалося так багато, що важко було доступитися до джерела, щоб набрати води, і ми чекали, коли люди хоч трохи розійдуться.

Мене, таку знесилену, ледве привели на гору "Хресна дорога".

Коли ми відправили декілька стацій, я почула голос свого чоловіка: "Може сядемо, трошки відпочинеш", а я йому відповіла: "Ісус Христос, як ніс хрест, не відпочивав, а я, звичайний хробак земний, буду шукати вигоди?" Покладаюсь на свої останні сили, скільки можу, зі сльозами на очах, але нічого, мені Ісус допоможе.

Після відмовлення "Хресної дороги" на 14-ій стації, де Ісуса Христа вкладають до гробу, я цілувала його рани і відчула приємний, надзвичайний запах.

Потім Іван Бойчук відніс мене на плечах до джерела.

Залишившись біля водички, я почала плакати, обмиватися водою і благати Матінку Божу, щоб мене уздоровила, якщо це на хосен моєї душі і на хосен інших людських душ, а якщо ні, то нехай буде воля Божа й на те.

Я молилася, молилася...

І побачила Матінку Божу, одягнену повністю в чорну одіж, яка лежала хрестом перед розп'ятим Сином, повернутим спиною до людства, і випрошувала милосердя для них, промовляючи: "Діти, чому ви такі горді? Упокоріться, опам'ятайтеся".

В цей час Вона допомогла мені перенестися духом до церкви, де відправлялася Служба Божа. І перед Святим Причастям я побачила диво, що Євхаристійного Ісусика ніхто не приймає до свого лона достойно, залишили його на поталу і зневагу, стоячи.

І знову чую голос: "Я в такій жалобній одежі, бо оплакую гріхи усього людства, особливо, убивство ненароджених дітей, багато синів відпали і відпадуть від мене і мого Сина, бо тягнуться більше до світського, прагнуть матеріальних статків. Не мають твердої віри, милосердя, покори. Багато покликаних, але вибраних мало. Ви до мене прийшли з такими гучними музиками - це ще більше болю завдає моєму серцю і безперервно кровоточать рани мого Сина. Допомагайте мені молитвою боронити грішний, зіпсутий світ від вічного прокляття. Чорна завіса страшної кари висить над світом давно, час близький".

Вдруге я побачила Її у світлому плащі з усмішкою на устах. Вона покривала мене з голови до ніг своїм плащем, а своїх дві руки занурила у воду і поливала мене водичкою на весь зріст. В цей момент я відчула великі зміни в душі і тілі, мене пронизала надзвичайна любов, гаряча любов материнського серця, здавалося, що моє тіло без кісток і топиться, як віск на сонці, від такої Божої благодаті.

А Вона промовила: "Слуго моя, зменш страждання мого улюбленого Сина".

Я зрозуміла, що все це я повинна розповісти людям.

А потім Матінка Божа вказала мені рукою на джерело вище і на капличку, щоб я йшла, і промовила: "Чому зацементовано мій дар?".

Я піднялася зі сходів і думаю: як буду йти, якщо не можу ходити? Але і в цей момент наша Мати Небесна не залишила мене, простягнула руку допомоги.

Так я пішла сходинками до каплички молитися. Дякувати Матінці Божій за такі великі ласки, якими наділила Вона мене сьогодні, за її милосердя.

Я йшла, а люди, які бачили це чудо, плакали з радості, я ж плакала з великої утіхи.

Коли я дійшла своїми ногами до каплички, мене обступили невеликі групи людей і прохали, щоб я розповіла, як це сталось.

А на подяку Матінці Божій я попросила людей, щоб разом зі мною помолилися біля фігурки "Містична Роза".

Ми відмовляли вервичку до "кривавих сліз Матінки Божої", "до Божого милосердя", і ще багато різних молитов за моє чудесне зцілення Матінкою Божою.

Слава Ісусу Христу!

Олена БОРОДАЙКО

■ ***Між нами і Богом - безконечність хаосу. І десь тут, на краю цієї безконечності, йде гра: що випаде - орел чи решка... Не грати не можна. Хочете ви чи не хочете, ви вже втягнуті в цю історію. Якщо поставите на орла, тобто на Бога, то, вигравши, одержите все, програвши - не втратите нічого.***

Блез Паскаль

"ДО ПОБАЧЕННЯ В НЕБІ"

6 серпня 1994 року
в місті Понта Гроссі (Бразилія)
упокоївся в Бозі
о. Микола Маріян Іванів, ЧСВВ.

Він народився 20 вересня 1910 року в Долині на Івано-Франківщині. В червні 1927 року вступив до Василіянського новіціяту в Крехові. Василіянську рясу отримав з рук митрополита Андрея Шептицького. По довічних обітах, які склав в квітні 1933 року, студіював в Лаврові біля Самбора, на Бойківщині, в Добромилі, Кристинополі та Жовкві, набуваючи гуманітарної, філософської та богословської освіти. На останньому році богослов'ії вибрав місіонерську працю і зголосився їхати до далекої Бразилії на місію. В травні 1936 року, в Жовкві, в церкві Серця Христового став священиком. По ієрейських свяченнях ієромонах Микола був професором української мови та риторики, проповідував на місіях та реколекціях у Львові, Станіславові, Перемишлі та інших містах.

В квітні 1940 року виїхав до Бразилії, де був призначений співробітником о. пароха Клима Бжуховського, ЧСВВ, у парафії Різдва Матері Божої в столичному місті Куритибі. Згодом став парохом і настоятелем резиденції на Іваї, де збудував монастир Успіння Пресвятої Богородиці, парафіяльний салон і церкву, посвячену Пресвятому Ісусовому Серцю.

Крім праці в головному парафіяльному центрі, виїжджав з відправами і духовною обслугою в українські поселення, де на той час навіть каплиць не було. На колонії Салтіньо збудував колегію Сестер Служебниць і каплицю св. Миколая. В Іваї за стараннями отця Миколи злегалізовано земельні посілості, переписано їх на користь Василіянського Чину і провінції св. Йосифа. Наприкінці 1948 року Товариство прихильників української культури із Куритиби одноголосно обрало Впр. о. Миколу представником українсько-панамериканської конференції, що відбулася в Нью-Йорку. Того ж року вибрано його ігуменом прудентопільського монастиря св. муч. Йосафата і парохом найбільшої української парафії у Бразилії.

З Прудентополя о. Микола керує будовою церкви Преображення ГНІХ у Понта Гроссі та каплиці на колонії Бракатінзі, біля Прудентополя. Протягом п'яти років керував магістратом новіціяту Сестер Служебниць в Прудентополі. В 1954 році о. Микола був обраний управителем місійної станиці і церкви Непорочного Зачаття Пресвятої Богородиці. В 1956 році повертається парохом на Іваї, де очолює парафію протягом двох літ. В 1958-1959 р.р. працює на Ірасемі як парох і будівничий величавої мурованої церкви Пресвятої Родини. В 1960 році їде до Америки, де проповідує святі

місії і реколекції в Нью-Йорку, Чикаго та інших місцевостях. В 1964 році о. Микола повертається парохом до василіянської парафії Різдва Пресвятої Богородиці в Куритибі, де трудиться протягом п'яти літ. З 1969 по 1972 р. о. Микола перебував у прудентопільському монастирі св. муч. Йосафата, звідки виїздив на святі місії. З 1973 по липень 1991р. помешканням о. Миколи стає студійний дім св. Василія Великого на Бателі в Куритибі. Тут він веде тихе молитовне монаше життя, просякнуте місіонерською та письменницькою працею. Крім духовного виховання прилучається до культурного та інтелектуального зросту Василіянського чину як професор та знавець української мови, літератури та історії.

Місію друкованого слова виявляє о. Микола в намаганні модернізувати василіянську друкарню в Прудентополі, а також в статтях, які друкує в українських католицьких газетах. Крім статей з-під його пера вийшло п'ять книжок: "Пресвята Богородице, спаси нас" (твір маріологічного змісту), "Свята Місія" (догматично-катехитичні, моральні та місійні проповіді і повчання), "Ріки води живої" (твір про святі тайни), "Святі древньої Руси-України" (вийшла з нагоди тисячоліття хрещення України) і остання, "Оце Мати твоя", наче лебедина пісня вдячності Матінці Божій за любов та опіку.

Покійний отець Микола кожну місію закінчував словами: "Прощавайте, браття і сестри, стрінемося на Божому суді". І додавав: "До побачення в небі!".

Похорон бл. п. о. Миколи відбувся в Прудентополі. Співану Службу Божу правили під керівництвом Владики кир Єфрема тридцять три Отці Василіяни і дев'ять єпархіяльних отців. В прощальній промові на цвинтарі Преосвященний підкреслив, що в рік євангелізації упокоївся той, хто стільки років голосив нам благу вість.

Вічна йому пам'ять!

о. Діонізій ЛЯХОВИЧ, ЧСВВ

АПОСТОЛ З ПІДПІЛЛЯ

23.X.1994 р. у Львові помер
о. Анатоль БАЙРАК, ЧСВВ

Він народився в селі Гадинківці Станіславівської дієцезії 24.III.1909 р. Вступив до Василіянського чину 4.IX.1924 р. Перші монаші обіти склав 28.VIII.1927 р., а торжественні 15.II.1933 р. Прийняв рукоположення на священика 13.VIII.1933 р. Минулого року святкував 60-ліття свого священства.

Рідко хто мав таку ласку у Бога. В травні 1945 р. о. Анатоль був арештований, сидів в тюрмі на Лонцького, в сусідній кімнаті з тією, де перебував я. Разом зі мною сиділи релігійні особи. Ми співали молебень Матері Божій, але не всі слова пам'ятали, тому через просвердлену в стіні дірку о. Анатоль доповнював слова молебня.

Його випустили без суду. Він працював завгоспом у музичній школі, але часто зі школи зникав. Вчителі були віруючі, знали чому, то й мовчали. А на нього чекали хворі вдома , а то й у лікарні. Таким він був - львівський підпільний апостол о. Анатоль. Духом віри, пам'ятаючи слова св. апостола Павла "тим, що люблять Бога, все повертається на добре", він завжди говорив: "Добре, добре".

Навчав релігії в школах крехівської парохії. Коли совітські війська зайняли Галичину і забрали крехівський монастир під полігон, монахи вимушені були покинути монастир. Коли ж німецькі війська погнали совітську армію на схід, о. Анатоль пішов до Крехова відвідати своїх знайомих. Зійшлося багато жінок, кожна розповідала своє горе, отець всіх хотів би переслухати, і ще одна не закінчувала розповідь, він звертався до іншої, а та оповідала, що її мати померла. Отець не дочув і каже: "Добре, добре". "Як добре, коли мама померла?" - здивувалася жінка. "Мама померла? Чому ж не добре?" - здивувався отець Анатоль. - Мама в небі, то їй добре. Та й вам добре, бо мама в небі молиться за вас". Такий він був, отець Анатоль. Всіх потішав, завжди казав: "Добре, добре". Тепер вже там, де всім добре. Добре тому, що бачить незбагненну Красу, самого Бога - Отця Небесного, що з Ісусом і Св. Духом ощасливлює всіх. А може ще на мить затриманий, поки не очиститься? Тож чекає від нас допомоги. Колись нам допомагав, тепер йому поможімо. помолімося, попросімо Бога, щоб прискорив хвилину, яка зробить його щасливим навіки.

Проводи о. Анатоля на вічний спочинок відбувалися дуже урочисто. Заупокійне Богослужіння очолив щирий приятель покійного Преосв. Кир Павло Василик, єпископ Коломийсько-Чернівецький. Відправа відбувалася в церкві св. Андрія Первозванного. Владика в усіх єпископських ризах після похоронної відправи вийшов на проповідницю і в прекрасній проповіді показав, який великий духом і працею був цей невеликий на зріст 85-річний василіянин.

Поховання відбулося на цвинтарі в с. Малехові за участю Преосвященного. Надгробну проповідь виголосив о. протоігумен Василь Мендрунь, ЧСВВ - вона доповнила проповідь Преосвященного, показуючи апостольську працю покійного в іншому аспекті.

Жертовну працю о. Анатоля для спасіння людських душ Бог нагородив гарною погодою - тепло і сонячно було того дня, як в передсінку неба, куди пішла душа о. Анатоля.

Вічна йому пам'ять.

о. Дам'ян БОГУН, ЧСВВ

Сподобалася Господеві його душа...

27.X.1994 р. у христинопільському монастирі внаслідок вибуху газу загинув брат Борис Богдан БУРБАН, ЧСВВ.

Він народився в с. Жукові Золочівського району на Львівщині 20.IX.1966 р. Вступив до Чину Отців Василіян 11.IX.1988 р., а перші монаші обіти склав 22.XII.1989 р.

Своїм праведним життям був прикладом для всіх. Про нього можна сказати словами псалма: "Сподобалася Господеві його душа" і забрав її до себе.

Вічна йому пам'ять.

КОЛИ ПАДАЄ ЛИСТЯ

У вересні Леся вперше пішла до школи. Все для неї було незвичайне і нове тієї осені: і вчителі, і подруги, і сам будинок школи. Він великий і просторий. На подвір'ї під час перерви бігають і весело розважаються діти. Раптом лунає дзвінок і діти рушають до класів.

Лесю бере під опіку старша за неї дівчинка, яка вже третій рік навчається у школі. Вона показує Лесі, як потрапити до класу.

У класі парти, а перед ними стіл і дошка на стіні. Зайшла вчителька і по молитві почалася наука. Діти писали, читали, відповідали на питання і слухали розповіді пані Оксани. І так повторювалося щодня.

Леся звикла і полюбила навчання. Їй сподобалася пані вчителька. Вона розповідала про Бога і сумлінне життя, нагадувала, що добра дитина щонеділі відвідує дім свого небесного Вітця, що ним є церква. А церква в селі, де жила Леся, була гарна та велична.

Щонеділі священик править Службу Божу, співає хор. Багато селян ідуть до Святого Причастя, бо про це отець духовний дбає. Недаремно говорить Христос: "Пийте з тієї чаші усі..."

Леся пильно готується приступити до сповіді та до Причастя... Вона часто задивляється на довколишні ліси та сади. Вони такі чарівні. Стільки барв і відтінків в позолоті опалого листя. Але на серці в Лесі чомусь так тужно... Одного разу вона питає свою вчительку: "Пані, а чому то так тужно восени, коли падає листя?"

- Тужно, дитино, за літом та за весною. Пожовкле листя опаде і буде ще довго шелестіти під ногами, а тоді його вкриє білий сніг... Так що, Лесю, усе минає, а пожовкле листя нагадує нам, що так минає і наше життя. От подивися на бабусю та дідуся. Вони вже в осені свого життя...

Над цими словами Леся довго думала, але не сумувала. Бо прийшло їй на гадку, що треба замолоду зробити багато добрих справ, гарно провести молоді літа, а тоді й осінь буде чарівною: повною спочинку і стиглих плодів.

Володар Буженко

МІСІОНАР
ПРЕСВЯТОГО ІСУСОВОГО СЕРЦЯ

Український католицький часопис

Головний редактор
о. Василь Зінько, ЧСВВ

Адреса редакції:
м. Львів, 290019,
вул. Б. Хмельницького,36
Святоонуфріївський
монастир ОО. Василіян
тел. 72-46-94

Віддруковано з готових діапозитивів у Жовківській книжковій друкарні видавництва Отців Василіян «Місіонер».

З М І С Т

У п'ятдесяті роковини відходу слуги Божого Андрея Шептицького, ЧСВВ 1
На ім'я Ісусове 3
Наміреннія апостольства молитви на листопад 6
На схилі літ наблизитись до Бога 8
о. Павло Мадяр, ЧСВВ
Тиша вічності 10
Українські гектакомби 11
Неоніла Стефурак
З вакууму бездуховності 12
Н. С.
Соборний псалом 15
Ігор Скленар
Берестейські читання 16
о. Павло Мадяр, ЧСВВ
Від Бога - і до Бога 18
о. Дам'ян Богун, ЧСВВ
Віднайдення мощів св. священномученика Йосафата 20
Молитва за єдність української церкви 23
Новини апостольської столиці. 24
Місійні дні в селі Годові на Зборівщині 25
З місійного руху 26
Олена Бородайко
Чудесне зцілення 27
"До побачення в небі" 29
Апостол з підпілля 30
Куток дитини
Коли падає листя 32

● Передруки і переклади дозволені за поданням джерела.
● Редакція зберігає за собою право виправляти мову і скорочувати надіслані матеріали.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ ГАЗЕТУ

НОВА ЗОРЯ

УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ
ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЄПАРХІЇ

Для більшого згуртування читацького загалу "Нова Зоря" продовжує випуск спеціальної бібліотечки, яка надходить до усіх передплатників безкоштовно у вигляді невеличких книжечок. Уже побачила світ "Дев'ятниця до св. Апостола Тадея", а незабаром вийде друком "Дев'ятниця до св. Антонія Падевського". А з початком 1995 року на вас чекає особлива приємність - книжка "Утіха бідних душ" на 150 друкованих сторінок.

Прилучайтеся усі до нашої духовної спільноти, читайте і передплачуйте "Нову Зорю". Тільки разом, з Божою допомогою і за посередництвом молитви ми зуміємо подолати усі дочасні земні труднощі.

ПЕРЕДПЛАТНА ЦІНА:
на перше півріччя 1995 року - 60.000 крб.
на три місяці - 30.000 крб.
на місяць - 10.000 крб.
індекс - 30072

Передплату приймають усі відділення зв'язку Івано-Франківської області та України

НОВУ ЗОРЮ - У КОЖНУ ХРИСТИЯНСЬКУ РОДИНУ!